

Аман өс - дирин ис хоһоонноох , кэскили түстүүр уонна үөрэтэр-такайар иһирэх тыл.

Согласовано

Начальник МКУ «УОНР»

А.П. Аргунова /Аргунова А.П./

« 4 » *февраль* 2022г

2022 сыл Арассыһа норуоттарын култуурунай нэһилиэстибэттин, Саха АССР төрүттэммитэ 100 , Саха Республикатыгар -Ийэ, Үөрэҕири ийгэтигэр Аабы сыллара биллэриллибиттэрин чэрчитинэн алын сүһүөх кылаастарын үөрэнээччилэригэр ытыллар «Аман өс» күрэх балаһыанһыта .

Тэрийээччилэр:

- Ньурба оройуонун үөрэҕириитин салалтата,
- оройуон алын сүһүөх учууталларын методическэй холбоһуга.

Ытыллар кэмэ: уокурукка- олунньу 18 күнэ, оройуонна – олунньу 25 күнэ.

Күрэх 3 түһүмэҕинэн ытыллар:

- оскуола иһигэр 3-4 кылаастарга ;
- уокурук күрэхтэр икки бөлөхтөн үс бастың кыттар
- оройуон күрэхтэр уокуруктан үс бастың 4 кылаас үөрэнээччитэ кыттар

Уокуруктарынан ытыллар сирдэрэ :

Марха уокуруга – Ханалас орто оскуолатыгар,
Ньурба уокуруга – Антоновка орто оскуолатыгар,
Ньурба куорат уокуруга – Убайаан орто оскуолатыгар,
Маалыкай уокуруга – Маалыкай орто оскуолатыгар.

Ытыллар формата: куйаар ситимин нөһүө

I. Сүрүн өйдөбүлэ:

Төрөөбүт төрүт тылы билии суолтата олус дирин. Тыл омук тыына, кута-сүрэ, дуһата, биир туттаах суолталаах уратыта, баайа-дуола. Сахабыт тыла олус былыргы уонна баай, олус кэрэ уонна нарын, сытыы уонна бэргэн. Саҥа кэмнэ ийэ тылбыт имэнин, дирин өйүн толору этэр, туттар, өйдүүр туһугар тыл этэн араатардыыр күрэх ытыллар.

II. Сыала-соруга:

- тылы хомоһойдук, ылбаһайдык, табатык тутта үөрэнии;
- саха тыла сүппэтин, умнуллубатын туһугар оһолору умсугутуу;
- төрөөбүт дойдуга таптала, киэн туттууну инэри;
- тыл этии үөрэхтэр тирэҕирэн, дьону-сэргэни итэһэтэр гына бэйэ санаатын сайа этии;

III. Кыттааччыларга ирдэбил:

- сахалыы таңас;
- атын омук тылын туттуу бобуллар;
- тезинэ суох саңары;
- бириэмэни сөптөөхтүк аттаран туһаны;

- өс хоһооннорун, сомобо домохтору куолуга туттуу ирдэнэр.

IV. Күрэх хаамыыта:

Эрдэттэн бэриллибит тиэмэбэ талан ылан 3-4 мүнүүтэбэ тыл этии. Тыл этии ис хоһооно кыттааччы бэйэтин толкуйугар, өйүгэр-санаатыгар сөп түбэхэр буолуохтаах.

V. Тыл этии ирдэбилэ:

1. Ис хоһооно, тиэмэни сөпкө, толору арыыйы, тыл этээччи бэйэтин санаата, билиитэ-көрүүтэ, истээччини итэбэтии;
2. Тыл этээччи туттан-хаптан турара, интонацията, дикцията, тыл этии тэтимэ, куолас эгэлгэтэ.

VI. Тыл этии кыайыылаахтарын быһаарыы:

Кыттааччыларга туоһу сурук, кыайыылаахтарга Добун сурук бэриллэр.

Тыл этии тиэмэлэрэ:

- 1.Саха автономиятын олохтонууга 100 сыла.
- 2.Биһиэхэ ийэбит
Күн тэнэ киһибит.
- 3.Кинигэ сыаната биллибэт кылаат.

Убаастабыллаах кылаас салайааччылар! Төрөөбүт тылбыт, сахалыы санабыт үүнэр көлүөнэбэ салбана, сайда турарын туһугар көхтөөхтүк кыттаргытыгар ынырабыт!

Билсэр телефонгут: 89141054806 Донская А.Д.

Согласовано

Начальник МКУ «УОНР»

А. П. Аргунова /Аргунова А.П./

«4» февраля 2022г

«Талаан үрдүккэ-үтүбэ ыгырар норуокка туһалыыр үрдүк аналлаах»

Софрон Данилов

Ньурба оройуонун алын суьуех уерэнээччилэригэр Ийэ тылбыт ыйын чэрчитинэн ытытлар Россия норуоттарын култууратын нэһилиэстибэтин сылыгар, Саха АССР теруттэммитэ 100 сылын көрсө сахалыы панно күрэбин

БАЛАБЫАННЬАТА.

Тэрийээччилэр:

- Ньурба оройуонун уерэбириигэ салалтата;
- оройуон алын кылаастарын учууталларын методическэй холбоьуга;
- Убайаан орто оскуолата.

Ытытлар күнэ, дыла: Олунньу 25 күнэ, 2022 сыл.

Күрэх сурун соруга: Алын сүһүөх үерэнээччитэ төрөөбүт дойдутугар бэриниилээх буоларын иити.

Самалык соруктар:

- кэрэни кэрэхсээн ейүгэр онорон керер, толкуйдуур дьобурун сайыннаран оьо илиитин талаанынан айан таьаарга кемельуу;
- тереебут дойдутун кэрэ айылбатын , саханы саха аатырдыбыт оноһуктары харыстыыр, кэрэхсиир буола улаатарыгар олук ууруу;

Күрэх икки белеьунэн ытытлар:

1 белех: 1-2 кылаас уерэнээччилэрэ («Сахалыы толору астаах иьиттэр»);

2 белех: 3-4 кылаас уерэнээччилэрэ («Саханы саха аатырдыбыт оноһуктар»).

Күрэх 3 туьумэбинэн ытытлар:

- оскуола иьинэн;
- уокурукка, олунньу 22 күнэ;
- оройуонна, уокуруктан белех аайыттан устуу бастын улэлэр киирэллэр.

Күрэх ирдэбилэ:

1. Улэ сайаапкалаах буолуохтаах: обо аатын, кылаабын, оскуолатын, салайааччытын, туттуллубут матырыйаалын, улэтин аатын чопчу ыйыллыахтаах;
2. Улэ араас матырыйаалтан аппликация ньыматынан онобуллуохтаах, кизргэтиигэ атын матырыйааллары киллэриэххэ, туттуохха сеп, араамаба угуллубут буолуохтаах. Арааматын кээмэйэ АЗ.

Дьуоллуур субэ тугу сыаналыыра:

- Улэбэ сана сыбыан, аныгылыы толкуй;
- Улэ эстетическэй онобуга;
- Улэ тас керунэр чэнчибин, ен дьуерэлэьинитин, ирдэбиллэргэ эппиэттиирин.

Тэрийэр хамыыыйа бу курэххэ уокуруктарынан маннык оскуолалары эппиэтинэстээбинэн анатальыр:

- Ньурба куората- Убайаан,
- Ньурба уокуруга- Сүлэ,
- Маалыкай уокуруга- Енелдье,
- Марха уокуруга- Марха оскуолалара.

Кыайыылаахтар Добун суругунан, кыттыбыттар туоьу суругунан наБараадаланаллар.

Билсэр телефон: 2- 45-95 Васильева В.П.